

GOGA

Dušan Šarotar

Notranje dvorišče

nove in izbrane pesmi

ZEMLJA

- 40 **Begunec**
- 41 **Ljubezen**
- 42 **Pisanje**
- 43 **Zapuščina**
- 44 **Golosek**
- 45 **Roža**
- 46 **Hiša mojega sina**
- 48 **Noč**

NOČ

- 53 **Mehanik**
- 54 **Pot**
- 55 **Izštevanka**
- 56 **Beseda**
- 57 **Prvi in zadnji**
- 58 **Sončev mrk**
- 59 **Med nama**
- 60 **Apologija**
- 61 **Noč**
- 62 **Začetek**

SAMOSPEVI

67	Roža
68	Noč
69	Šepet
70	Poljub
71	Želja
72	Sirena
73	Mura
74	Večer

KRAJINA V MOLU

79	Na začetku je vse kot na fotografiji
80	Mož v naglici oblečen
81	Peti dan
82	Sedmi dan
83	Legenda pravi
86	Stojimo na repu temne človeške vrste
87	Našla ga je
88	Tukaj, na skrajnem robu vsega
89	Ta muzika, ki lebdi nad zemljo
90	Tukaj, v širokih in počasnih okljukih
91	Vstala je postava na vulkanski gori
92	Skozi drevored

NIKOMAH POROČA

97	I.
98	II.
99	III.
100	IV.
101	V.
102	VI.
103	VII.
104	VIII.
106	IX.
107	X.
108	XI.
109	XII.

DNEVNIK

113–152	A–Ž
---------	-----

ODMEV

157	V OČAJ
158	SRCEJ
159	KRALIJCA

OBČUTEK ZA VETER

Čudenje

Ostane nam samo še čudenje, da so še sape,
ki nam dajo dihati.

Zdaj, ko se je vse pomirilo, kot med brati, in so še zadnje ptice odletele daleč v notranjost dežele, je bilo vse videti še bolj neresnično. Mak je cvetel sredi nepokošenih akacijevih gajev, kamen je žarel v zgodnjepoletnem soncu, čebele so se pasle na bezgovih cvetovih in voda v pozabljenem potoku je vztrajno odtekala v neznano. Vse je bilo kot vedno, pa vendar; v tistem drobnem sivem oblaku, ki je lebdel v opoldanskem zatišju, je bilo nekaj, kar je moralo zmotiti pozorno oko. Vsa ta navidezna privzdignjenost, lažna odsotnost, ki je bila vrisana v to prelepo krajino, je pričala o bolečini, o tem, da je človek, ki je ustvaril te popolne barve, osamljen.

Vrtinci

Tukaj ni nobenega odmeva, tukaj se nič ne vrača. Tukaj se vse le počasi seli proti horizontu. Le včasih se še komu zareče, da je videl, kako se reka zaustavlja, upočasnjuje svoj večni tok, ter se za trenutek, kot bi pomišljala, obrača proti toku. Tam se potem, tako pravijo, delajo vrtinci. Vse, kar je bilo zgoraj, lesketanje svetlobe, sence oblakov, potegne navzdol, proti temnemu in hladnemu dnu. Tisto, kar je reka dolgo nosila in skrivala v sebi, pa nenadoma splava na površje. Tisti, ki so bili kdaj priča tej lepoti, vedo, da morajo o tem molčati.

Šepetanje

Nikoli ne bom zmogel prenesti večnega molka,
resničnega brezvetrja, ki leži na dnu mrtvega morja,
niti ne bom zmogel pričarati uničujočega viharja,
v katerem je bil ustvarjen svet. Vedno bom le šepetal kot
ravnina, ki ni ne morje ne zemlja, in ki raste v meni.

Pričakovanje

Ko te ni in se le redko vračaš, imaš občutek, da se tukaj nikoli nič ne spremeni. Še vedno čutiš nekdanji veter, ki je ob nedeljah za staro cerkvijo zibal balone, raznašal vonj po kuhani koruzi in medenjaki. V sebi nosiš podobe duhovitih starcev in iskrivih oči ženic v staromodnih bluzah. Njihove stisnjene, olesenele dlani, čuvajo drobne torbice, v katerih hranijo dinar za mašo in še enega za sladkorno peno. Osamljene tete se čudijo otrokom, ki se razposajeno lovijo med množico, zbrano, da prisluhne pridigi. Ob cesti na drugi strani stojijo stojnice s črnimi oblekami, vodnimi pištolami, plastičnim nakitom ter urami na baterije. Za pulti stojijo praznje oblečeni cigani s cigareti v ustih in preštevajo denar. Iz zvočnikov, obešenih po drevesih, se kmalu zasliši enoličen glas, ki nikogar ne zmoti, medtem ko on pogleduje za otrokom, ki se je izgubil v množici. V prvi vrsti nekdo joče za umrlim svojcem, na drugi strani pod drevesom stojijo moški in žulijo pivo, za cerkvijo se fantje sramežljivo spogledujejo z dekleti iz sosednje vasi, visoko v zvoniku posedajo golobi in kimajo z drobnimi glavami, kot da bi edini razumeli besede, ki jih proti nebu nosi veter.

Topo in enakomerno trkanje je najprej zmotilo brezdomca, ki je ležal v jelenjih jasliah na robu gozda, potem je zastala roka fantu, ki je skrivoma božal svojo ljubo, v hiši na samem se je otrok stisnil v kot postelje in poslušal srček plišasti lutki, nekdo se je naježil, ko je v spalni srajci stopil na dvorišče scat, topo in enakomerno trkanje je zmotilo starega Juda, ko je sanjal o prazničnem kruhu, lovec, ki se je odpravljaj na prepovedan lov, je odložil puško, župnik, ki bi kmalu moral vstati, si je v strahu, da se je pokvarila cerkvena ura, pokrili glavo z mašnim gvantom, tudi bolni in potrebni počitka so se prestrašeni zbujali, misleč, da se bliža njihova zadnja ura, v kavarni se je dvignila zadnja družčina, ki je prepila noč, ter ob topem in enakomernem trkanju obstala sredi zdravice kot vkopana, bilo je tik pred zoro, še preden je pek potegnil iz peči zadnji hlebec, v trenutku, ko je skopa svetloba posivila nebo, takrat je nekdo prepoznal topo in enakomerno trkanje in rekel, nekdo kleplje koso.

Občutek za veter

Stari so znali praviti, da je tukaj nekoč, ko so bile še zime bele, ostre in globoke, zavijal svilen veter, ki je vzel k sebi vse, ki so gazili čez belo ravnino, ter da so takrat, ko so tukaj še bila dolga, vroča in visoka poletja, da je ponoči žarela zemlja, pihale suhe sape, ki so izsušile vsako grlo. Tudi pomlad je imela svoj značilni veter, ki je nosil nevidno življenje čez travnike in gozdove, da je orosil vsako oko in raznežil srce, o poznem jesenskem vetru so znali govoriti še posebej slikovito, to je bil tisti šelesteči veter, ki je nosil vonj po izobilju, opitosti in hkrati že tudi po zamiranju, sanjah in trohnenju. Zdaj ko domišljija starih, zadnjih, ki so še zmogli zgolj z nekaj besedami pričarati rojstvo in smrt, vznesenost in še posebej tisto nedoumljivo ter otožno hrepenenje, podobno upočasnjnemu teku reke, neustavljivo ugaša, z njimi izginja tudi občutek za veter. Le še redki, če sploh še kdo, zmorejo prisluhniti temu vedno bolj enoličnemu in brezimnemu zamahu vetra, ki brezupno išče duše, da bi v njih ponovno zazvenel.

Tukaj nekje, skrite za izginulo mejo, so še gostilne, kjer ti tihi točaj ponudi hladen špricer, pol zajemalke vina in dolg brizg sodavice, potem sedeš v kot pod nizko okno in gledaš v sneg, ki je za vedno zabrisal tvojo gaz. Ob drugem špricerju, ki je prav tako oster in hladen, se nasmehneš utrujenemu možaku, naslonjenemu na šank, in pomisliš, čaka pomlad, ki zanj nikoli več ne pride. Ko jih več ne šteješ, se odločiš, da ostaneš, s kozarcem, do pol napolnjenim z vinom, preostanek z vodo. Takrat ju že ločiš, kot ločiš samo takrat, dušo od telesa. In spet pomisliš, vino je iz zemlje, voda je padla z neba, ter se ob tem ne moreš več odločiti, ali bi pil vino ali vodo, reši te točaj, ko reče, še en špricer pa konec.